

The Relationship between Social Trust and Moral Disengagement in the Auditing Profession

R. Ismailzadeh¹, R. Nazari Ph.D.^{2*}

1. Ph.D. Student, Dept. of Accounting, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

2. Dept. of Accounting, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Abstract

Background: Social trust is one of the components of social capital. Moral disengagement is also a human trait that leads him to behave unethically. Therefore, the purpose of this research is to examine the role of social trust on moral disengagement in audit profession.

Method: The research method is applied in terms of purpose and descriptive and correlational in terms of data collection. The statistical population includes auditors working in audit firms that are members of the public accountant's society. A sample of 208 auditors was selected from this community. The sampling method is random. The survey instrument used to measure the variables is a questionnaire. Data analysis is based on descriptive statistics and multivariate regression using SPSS software.

Results: The results of this research show that social trust has a significant and negative relationship with moral disengagement. Therefore, social trust reduces unethical behavior in auditors.

Conclusion: Human moral behavior is rooted in social values, including social trust. Therefore, improving trust among people in society can lead to improving professional ethics in the auditing profession.

Keywords: *Social Trust, Moral disengagement, Audit profession*

***Corresponding Author:** R. Nazari, Dept. of Accounting, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran. Email: reza239@yahoo.com

How to cite: R. Ismailzadeh, R. Nazari. The relationship between social trust and moral disengagement in the auditing profession. *Ethics in Science and Technology*. 2024,19(2): 197-202.

Copyright © 2024 Authors. Published by Iranian Association for Ethics in Science and Technology. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited

رابطه میان اعتماد اجتماعی و بی تفاوتی اخلاقی در حرفه حسابرسی

رضا اسماعیل زاده^۱، دکتر رضا نظری^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری گروه حسابداری، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

۲. گروه حسابداری، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۰۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۱۵)

چکیده

زمینه: اعتماد اجتماعی یکی از مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی است. بی تفاوتی اخلاقی نیز یک خصلت در انسان است که او را به رفتار غیر اخلاقی سوق می‌دهد. از این رو، هدف این پژوهش آن است تا نقش اعتماد اجتماعی بر بی تفاوتی اخلاقی را در حرفه حسابرسی بررسی نماید.

روش: روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی است. از این جامعه، نمونه‌ای شامل ۲۰۸ نفر انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری نیز از نوع تصادفی و ابزار مورد استفاده برای اندازه‌گیری متغیرها پرسشنامه می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس آمار توصیفی و رگرسیون چند متغیره با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شده است.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اعتماد اجتماعی رابطه‌ای معنی‌دار و منفی با بی تفاوتی اخلاقی دارد؛ به این معنا که اعتماد اجتماعی موجب کاهش رفتارهای غیر اخلاقی در حسابرسان می‌شود.

نتیجه‌گیری: رفتارهای اخلاقی انسان ریشه در ارزش‌های اجتماعی از جمله اعتماد اجتماعی دارد. بنابراین بهبود اعتماد در میان افراد جامعه، می‌تواند منجر به بهبود اخلاق حرفه‌ای در حرفه حسابرسی گردد.

کلید واژگان: اعتماد اجتماعی، بی تفاوتی اخلاقی و حرفه حسابرسی

سر آغاز

مطالعات در حوزه اخلاق نشان می‌دهد که با افزایش سطح اعتماد اجتماعی، فرار مالیاتی^۹ کاهش می‌یابد (۹)، (۱۰) و مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت‌ها^{۱۰} افزایش می‌یابد (۱۱).

یافته‌ها بیانگر این است که با افزایش اعتماد کارکنان به مدیر می‌توان بی تفاوتی اخلاقی مدیران را کاهش داد (۱۲). میان عدم مسئولیت پذیری اجتماعی مدیران با بی تفاوتی اخلاقی آن‌ها رابطه‌ای معنی‌دار و مثبت وجود دارد (۱۳). شواهد نشان می‌دهد بدبینی اجتماعی^{۱۱} که خود ناشی از عدم اعتماد اجتماعی است، رابطه‌ای معنی‌دار و مثبت با بی تفاوتی اخلاقی دارد (۱۴) و (۱۵). بالا بودن اعتماد در سازمان، باعث بهبود رضایت شغلی می‌شود و موجبات بهبود مسئولیت پذیری اجتماعی را فراهم می‌کند (۱۶).

نتایج پژوهشی دیگر حاکی از آن است که همبستگی بین تمامی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی^{۱۲} با اخلاق کاری، بیانگر رابطه‌ای معنی‌دار و مثبت است (۱۷).

بی تفاوتی اخلاقی^۱ یکی از ویژگی‌های فردی در حوزه روانشناسی اخلاق است. افرادی که دارای بی تفاوتی اخلاقی بالایی هستند، معمولاً بدون احساس گناه و سرزنش خود، استانداردها و معیارهای اخلاقی^۲ را نقض می‌کنند (۱). پژوهشگران معتقدند که بی تفاوتی اخلاقی ارتباط معنی‌دار و مثبتی با ویژگی‌های شخصیت پاتولوژیک، جامعه ستیز^۳ و خودشیفتگی^۴ و خود رأی بودن دارد (۲) و (۳) و (۴). همچنین یافته‌ها در حوزه علوم اجتماعی نیز بی تفاوتی اخلاقی را ناشی از بی تفاوتی اجتماعی می‌دانند (۵). بی تفاوتی اخلاقی متأثر از شرایط و مقررات حاکم بر جامعه است. در جامعه‌ای که هنجارها^۵ و مقررات اجتماعی به درستی اعمال می‌گردد، بی تفاوتی اخلاقی و سطح فساد^۶ نیز کاهش می‌یابد (۶) و (۷). نقش اعتماد اجتماعی^۷ در کاهش بی تفاوتی اخلاقی، نقشی انکارناپذیر است. اعتماد اجتماعی مستلزم راستگویی و صداقت، تمایلات همکاری جویانه، اطمینان به دیگران و احترام به حقوق دیگران است. بهبود اعتماد اجتماعی موجب ارتقاء و بهبود ارزش‌های اخلاقی^۸ می‌شود (۸).

تعداد نمونه آماری به دست آمده مطابق با فرمول بالا ۹۶ می باشد که در این تحقیق تعداد ۲۳۰ پرسشنامه به صورت تصادفی میان نمونه آماری توزیع و ۲۰۸ پاسخ دریافت شد. ابزار مورد استفاده برای اندازه گیری متغیرها شامل پرسشنامه های اعتماد اجتماعی و بی تفاوتی اخلاقی می باشد (۲۳). آلفای کرونباخ پرسشنامه اعتماد اجتماعی برابر ۸۳ درصد و بی تفاوتی اخلاقی نیز در حدود ۷۷ درصد به دست آمده است. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق رگرسیون چند متغیره و به کمک نرم افزار SPSS انجام شده است. متغیر وابسته در این پژوهش بی تفاوتی اخلاقی و متغیر مستقل اعتماد اجتماعی است؛ هم چنین متغیرهای جنسیت، سطح تحصیلات و رتبه شغلی از جمله متغیرهای کنترلی محسوب می - شوند.

از کل نمونه آماری، ۲۵ درصد زن و ۷۵ درصد نیز مرد هستند و از نظر تحصیلات ۳۰ درصد از مشارکت کنندگان در پژوهش دارای مدرک تحصیلی کارشناسی، ۵۸ درصد کارشناسی ارشد و بقیه نیز دارای تحصیلات دکتری و یا دانشجوی دکتری بودند. هم چنین ۱۱ درصد از پاسخ دهندگان پرسشنامه دارای رتبه شغلی حسابرس، ۶ درصد حسابرس ارشد، ۲۳ درصد سرپرست حسابرسی، ۲۷ درصد مدیر حسابرسی و بقیه نیز شریک حسابرسی بودند. از آن جایی که در پژوهش های رفتاری و اخلاق متغیرهای جمعیت شناسی مانند تحصیلات، رتبه شغلی و جنسیت به عنوان متغیرهای کنترل در نظر گرفته می شوند، در این مقاله هم به پیروی از پژوهش های قبلی این متغیرها نیز در مدل پژوهش لحاظ شده اند (۲۴) و (۲۵).

یافته ها

نتایج آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول شماره ۱ خلاصه شده است. این جدول نشان می دهد، میانگین بی تفاوتی اخلاقی برابر ۱۲/۶۶ و اعتماد اجتماعی نیز برابر ۳۴/۷۶ می باشد. میانگین هر دو متغیر بیانگر این است که بی تفاوتی اخلاقی و اعتماد اجتماعی در میان حسابرسان در سطح پایینی قرار دارند.

در مطالعه دیگر، پژوهشگران تأیید می نمایند محافظه کاری اجتماعی^{۱۳} با لغزش در اخلاق حرفه ای حسابرسان شاغل در بخش خصوصی رابطه معنی دار و منفی دارد (۱۸). با افزایش بی تفاوتی اخلاقی در حسابرسان، کیفیت حسابرسی^{۱۴} کاهش می یابد (۱۹). بی تفاوتی اخلاقی در حسابرسان باعث کاهش تردید حرفه ای و در نتیجه کاهش کیفیت حسابرسی می شود (۲۰). سرمایه اجتماعی نیز موجب بهبود اخلاق حرفه - ای و حکمرانی خوب^{۱۵} می گردد (۲۱) و (۲۲).

بر اساس آنچه که در بالا اشاره شد، می توان نتیجه گرفت که اعتماد اجتماعی به عنوان یکی از مؤلفه های سرمایه اجتماعی نقش انکار ناپذیری در کاهش بی تفاوتی اخلاقی دارد. لذا هدف این پژوهش، بررسی نقش اعتماد اجتماعی بر بی تفاوتی اخلاقی در رفتار حسابرسان است. در واقع این مقاله دنبال پاسخ به این پرسش است که تا چه اندازه سطح اعتماد اجتماعی حسابرسان می تواند با بی تفاوتی اخلاقی آن ها رابطه معنی دار داشته باشد.

روش

روش تحقیق در مقاله حاضر از نوع توصیفی - همبستگی است. مبانی نظری پژوهش از طریق مطالعات کتابخانه ای و داده های پژوهش نیز از روش پیمایشی و با استفاده از پرسشنامه به دست آمده است. جامعه آماری شامل حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی است. از این جامعه، نمونه ای شامل ۲۰۸ نفر انتخاب گردید و روش نمونه گیری نیز از نوع تصادفی است. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران به شرح زیر استفاده شده است:

$$n = \frac{Z_{\alpha}^2 pq}{d^2}$$

در این فرمول:

n = تعداد نمونه

$Z_{\alpha}^2 = 1/96$ = مقدار نرمال استاندارد یعنی

P=q=0/5

d=0/1

جدول ۱: آمار توصیفی

شرح	بی تفاوتی اخلاقی	اعتماد اجتماعی
میانگین	۱۲/۶۶	۳۴/۷۶
میانه	۱۲	۳۳/۵۰
انحراف معیار	۴/۸۴۳	۹/۴۱۴
کمینه	۸	۱۷
بیشینه	۲۸	۷۱

هم چنین جنسیت رابطه ای معنی داری با بی تفاوتی اخلاقی ندارد، اما تحصیلات و رتبه شغلی رابطه ای معنی دار و منفی با بی تفاوتی اخلاقی دارند. یعنی با افزایش سطح تحصیلات و رتبه شغلی حسابرسان، بی -

اطلاعات جدول شماره ۲ نشان می دهد اعتماد اجتماعی رابطه ای منفی و معنی دار با بی تفاوتی اخلاقی دارد. به بیان دیگر، با افزایش اعتماد اجتماعی در حسابرسان، بی تفاوتی اخلاقی در آن ها کاهش می یابد.

یک است. این موضوع نشان می‌دهد که میان متغیرهای توضیحی مدل، همبستگی حاد وجود ندارد.

تفاوتی اخلاقی در آن‌ها کاهش می‌یابد. طبق نتایج جدول ۲، آماره تورم واریانس برای هر کدام از متغیرها، کمتر از عدد پنج و نزدیک به عدد

جدول ۲: نتایج رگرسیون

شرح	ضریب	آماره t	معنی داری	آماره هم خطی
مقدار ثابت	۹/۶۰۷	۴/۸۹۱	۰/۰۰۰	-
اعتماد اجتماعی	-۰/۱۰۹	-۳/۲۵۱	۰/۰۰۱	۱/۰۰۱
جنسیت	-۰/۱۶۳	-۰/۲۱۶	۰/۸۲۹	۱/۱۱۳
تحصیلات	-۱/۲۶۷	-۲/۳۷۴	۰/۰۱۹	۱/۱۱۶
رتبه شغلی	-۱/۱۵۰	-۴/۲۶۷	۰/۰۰۰	۱/۲۰۳
آماره F	۸/۲۵۱		۰/۰۰۰	

$$\text{Adj } R^2 = ۰/۱۳۳ \quad \text{D.W} = ۱/۸۳۳$$

می‌شود از آن جایی که آینده حرفه حسابرسی به رهبری اخلاقی حسابداران و حسابرسان حرفه‌ای وابسته است؛ لازم است که آن‌ها با تبیین اهمیت معیارهای اخلاقی والا و آموزش ضرورت درستکاری فردی، سطح سرمایه اجتماعی مؤسسات حسابرسی را به‌منظور بهبود اعتماد اجتماعی حسابرسان، ارتقاء دهند تا بی تفاوتی اخلاقی و در نتیجه رفتارهای غیر اخلاقی در حرفه حسابرسی کاهش یابد.

نتیجه گیری

بر اساس شواهد این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت انجام رفتارهای اخلاقی ریشه در ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه سرمایه اجتماعی دارد. به عبارت دیگر، رفتارهای برگرفته از سرمایه‌های فرهنگی و اجتماعی، منجر به رفتاری اخلاقی می‌گردد. بنابراین، حرکت به سمت بهبود سرمایه اجتماعی، می‌تواند یک انسان اخلاقی بسازد، سرمایه‌ای که معنویت، ارزش‌های اخلاقی، فضیلت‌های انسانی و ... را برای جامعه به ارمغان می‌آورد. با رشد و گسترش فعالیت‌های اقتصادی و نقش با اهمیت حسابداران و حسابرسان در آن، به نظر می‌رسد لزوم توجه به سرمایه اجتماعی، منجر به احیای مسئولیت‌پذیری اجتماعی بیشتر در حرفه حسابرسی خواهد شد.

ملاحظه های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ محرمانه بودن، انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

سپاسگزاری

نویسندگان مقاله از همکاری و مساعدت تمام مشارکت کنندگان در این پژوهش، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

واژه نامه

1. Moral Disengagement
2. Moral Criteria
3. Psychopathy

بی تفاوتی اخلاقی
معیار اخلاقی
جامعه ستیزی

بحث

یافته‌های این پژوهش نشان داد که با افزایش اعتماد اجتماعی، بی تفاوتی اخلاقی در حسابرسان کاهش می‌یابد. این موضوع را می‌توان با نتایج پژوهش‌های گذشته مورد تطبیق قرار داد. پژوهشگران معتقدند با بهبود اعتماد اجتماعی در مدیران می‌توان بی تفاوتی اخلاقی و در نتیجه تصمیم‌گیری‌های غیر اخلاقی را در آن‌ها کاهش داد (۱۴) و (۱۷). وجود بی تفاوتی اخلاقی در افراد، موجب می‌شود تا آن‌ها بدون احساس گناه و شرم، رفتارهای غیر اخلاقی خود را تکرار نمایند (۱). کارکنانی که به مدیران خود اعتماد دارند، کمتر درگیر رفتارهای غیر اخلاقی ناشی از بی تفاوتی اخلاقی می‌شوند (۱۳).

در واقع، بی تفاوتی اخلاقی پدیده‌ای است که به واسطه آن افراد جامعه نسبت به رعایت هنجارهای اخلاقی محیط خود فاصله می‌گیرند. از دیدگاه جامعه شناسی، افزایش بی تفاوتی اجتماعی و در نتیجه کاهش سطح اعتماد در جامعه، موجب می‌شود تا افراد جامعه برای کسب منافع فردی بیشتر، نسبت به عواقب و پیامدهای رفتارهای غیر اخلاقی خود، بی تفاوت باشند. این در حالی است که در حرفه حسابرسی، حسابرسان باید هنجارهای اخلاقی و حرفه‌ای را رعایت نمایند و نباید نسبت به پیامدهای کار خود بی تفاوت باشند. در این راستا، یک حسابرس نباید اجازه دهد پیش داور، جانبداری، تضاد منافع و یا نفوذ دیگران بر کار او تأثیر بگذارد و برای دستیابی به این مهم، رعایت اخلاق حرفه‌ای می‌تواند به او کمک نماید. روشن است که اخلاق جزء لاینفک کار حسابرسان است، پیروی از اخلاق موجب می‌شود تا حسابرسان کار خود را در راستای منافع عموم و فارغ از هرگونه بی تفاوتی اخلاقی انجام دهند. در این میان، ارتقای اعتماد اجتماعی در جامعه باعث می‌شود تا اعتماد حسابرسان نیز بهبود یابد، زیرا حسابرس یکی از شهروندان جامعه بوده و همانند سایر افراد، رفتار او متأثر از هنجارها و ارزش‌های اجتماعی است. بهبود اعتماد در حسابرسان می‌تواند، بی تفاوتی اخلاقی را در آن‌ها کاهش دهد و این مهم به نوبه خود منجر به بهبود شفافیت اطلاعات حسابداری و کاهش رفتارهای غیر اخلاقی خواهد شد.

بر اساس آنچه که گفته شد و اهمیت رعایت اخلاق در حرفه حسابرسی، به قانون‌گذاران و سیاست‌گذاران حرفه حسابرسی پیشنهاد

11. Social Cynicism	بدبینی اجتماعی	4. Narcissism	خودشیفتگی
12. Social Capital	سرمایه اجتماعی	5. Norms	هنجارها
13. Social Conservatism	محافظه کاری اجتماعی	6. Corruption	فساد
14. Audit Quality	کیفیت حسابرسی	7. Social Trust	اعتماد اجتماعی
15. Good Governance	حکمرانی خوب	8. Moral Values	ارزش‌های اخلاقی
		9. Tax Evasion	فرار مالیاتی
		10. Corporate Social Responsibility	مسئولیت‌پذیری اجتماعی

References

- Malaki D, Banimahd B, Vakilifard H. The relationship between social dominance and moral disengagement: evidence from the auditing profession. *Journal of Value and Behavioral Accounting*, 2022; 7 (13) :200-223. (In Persian).
- Esmaeizadeh H, Ahi G. Investigating the role of pathological personality traits based on DSM-5 (PID-5) in moral disengagement. *Ethics in Science and Technology*, 2022; 16 (4):21-28. (In Persian).
- Rasaei Z, Ahi G, Mansouri A. The role of dark triad of personality in the prediction behavioral risk-taking and moral disengagement. *Biannual Journal of Clinical Psychology & Personality*, 2018; 16(1): 83-91. Doi: [10.22070/CPAP.2020.2838](https://doi.org/10.22070/CPAP.2020.2838). (In Persian).
- Randolph-Seng B, Humphreys J, Novicevic M, Ingram K, Roberts F. Propensity to morally disengage: the malevolent leader dyad of Andrew Carnegie and Henry. *Research in Ethical Issues in Organizations*, 2020; 24(1): 5-29. Doi: <https://doi.org/10.1108/S1529-209620200000024018>
- Anbari M, Ghilamian S. Sociological Explanation of Factors Related to Social Indifference. *Journal of Iran's Social Issues Review*, 2016; 7(2): 133-159. Doi: [10.22059/IJSP.2016.63794](https://doi.org/10.22059/IJSP.2016.63794). (In Persian).
- Black EL, Burton FG, Cieslewicz JK. Improving ethics: extending the theory of planned behavior to include moral disengagement. *Journal of Business Ethics*, 2022; 181: 945-978. Doi: <https://doi.org/10.1007/s10551-021-04896-z>
- Benlahcene A, Saoula O, Ramdani A. Unethical leadership behavior in Algerian public organizations: unravelling social and organizational factors. *International Journal of Ethics and Systems*, 2023; 39 (4): 697-712. Doi: <https://doi.org/10.1108/IJOES-02-2022-0049>
- Khosroabadi T, Banimahd B. Prediction of social trust & fiscal corruption in audit profession. *Ethics in Science and Technology*, 2016; 10 (4) :45-53. (In Persian)
- Thanetsunthorn N. Corruption and social trust: The role of corporate social responsibility. *Business Ethics: The Environment and Responsibility*, 2022; 31(1): 49-79. Doi: <https://doi.org/10.1111/beer.12380>
- Chen Z, Hang H, Wang W. COVID-19 policy actions, trust in government and tax compliance intentions: a study of the british self-employment income support scheme. *Journal of Business Ethics*, 2024; Doi: doi.org/10.1007/s10551-023-05595-7
- Jung JC, Im J. How does social trust affect corporate financial performance? The mediating role of corporate social responsibility. *Business Ethics: The Environment and Responsibility*, 2023; 32(1): 236-255. Doi: <https://doi.org/10.1111/beer.12481>
- Erkutlu H, Chafra J. Leader moral disengagement and follower knowledge hiding. A moderated mediation model of follower Machiavellianism and trust in the leader. *Journal of Economic and Administrative Sciences*, 2023; 39 (2): 452-469. Doi: <https://doi.org/10.1108/JEAS-05-2020-0060>
- Abbasi MA, Amran A, Sahar N, Lim Y. Effect of corporate social irresponsibility on organizational workplace deviant behavior: the mediating role of moral disengagement. *International Journal of Ethics and Systems*, 2024; Doi: doi.org/10.1108/IJOES-03-2023-0070
- Alexandra A. The role of social worldviews and self-control in moral disengagement. *Personality and Individual Differences*, 2019; 14(2): 74-79. Doi: doi.org/10.1016/j.paid.2019.02.012
- Hou R J, Han S H, Zhang Y D, Zhang CB, Wang K. Social loafing in online brand communities: the roles of personality and dehumanization. *Online Information Review*, 2021; 45(6): 1064-1079. Doi: doi.org/10.1108/OIR-06-2020-0255
- Kashefi M, Bohlooli N, Skandari K, Emari H. Providing a model of organizational trust with professional ethics approach in the health system: grounded theory. *Depiction of Health*, 2023; 14 (1): 116-136. (In Persian).
- Sa'adati M. Sociological investigation of the relationship between social capital and work ethics with emphasis on Jürgen Habermas, theory of communicative action. *Journal of Applied Sociology*, 2024; 34(4): 105-128. Doi: [10.22108/JAS.2024.138778.2429](https://doi.org/10.22108/JAS.2024.138778.2429) (In Persian).
- Maleki D, Ashrafi J, Fatehi Dabanlou M H. The role of social conservatism in the slippage of professional ethics: a comparative comparison of the public and private sectors of the auditing profession. *Int. J. Ethics Soc.* 2023; 5 (3): 65-72. Doi: [10.22034/ijethics.5.3.65](https://doi.org/10.22034/ijethics.5.3.65)

19. Shaban R, Banimahd B, Hosseinzadeh F, Nikoomaram H. The relationship between auditors' moral disengagement and audit quality. *Int. J. Ethics Soc.* 2023; 5 (3): 59-64. Doi: [10.22034/ijethics.5.3.59](https://doi.org/10.22034/ijethics.5.3.59)
20. Eutsler J. (2017). Examining Moral Disengagement as a Threat to Professional Skepticism. Electronic copy available at: <https://ssrn.com/abstract-2972187>
21. Fakher G, Bahadori Jahromi S, Delshad A, Rasekh K. The relationship between components of ethical governance and social capital. *Int. J. Ethics Soc.* 2024; 5 (4) :51-57. Doi: [10.22034/ijethics.5.4.51](https://doi.org/10.22034/ijethics.5.4.51)
22. Fakher G, Bahadori S, Delshad A. An ethical approach to governance: components of good governance based on social capital. *Ethics in Science and Technology*, 2024; 18 (4) :125-130. (In Persian).
23. Moore C, Detert L, Treviño V, Mayer D. Why employees do bad things: moral disengagement and unethical organizational behavior. *Person. Psychol.* 2012; 65(1):1-48. Doi: <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.2011.01237.x>
24. Hayati M, Moeindin M, Nayebzadeh S. The role of demographic characteristics & organizational ethics on accountants' judgments. *Ethics in Science and Technology*, 2017; 12 (1) :121-131. (In Persian).
25. Farzin F, Banitalebi B, Bakhshinezhad M. The relationship between individual and social structures and teaching accounting professional ethics. *Ethics in Science and Technology*, 2018; 13(1) :145-153. (In Persian).